

GRĀMATAS VARONI – MŪSU CILVĒKI

2000. gada nogalē valmierieši saņēma jaukū dāvanu – grāmatu «Kā klājas, valmierieti, gadsimtu mijā...», kurā tika apkopotas radio «Imanta» raidījuma «Kā klājas?» intervjūs. Šī ir neparasta grāmata: tajā runātājs un rakstnieks ir vienā personā. Starp viņiem ir mūsu uzņēmuma cilvēki. Piedāvājam lasītājiem fragmentus no šis grāmatas.

Ja mēs sastādītu Valmieras popularitātes topu, šis cilvēks noteikti ietilptu pirmajā desmitniekā. INARS POILOKS, a/s *Valmieras stikla šķiedra* prezidents.

- Valmieras stikla šķiedras rūpnica ir jūsu pirmā un vienīgā darba vieta. Ko vēl bez tā šī vieta, šī rūpnica jums nozīmē?

- Tā ir vieta, kur esmu iemācījies sevi izteikt, atrast sevi darbā un gūt tajā gandarījumu. Tas man nav tikai algas darbs, tas gan drīz vismazāk. Man ir patīkami, ka šeit strādājai ilgāku laiku periodu un esmu liecinējis tam, kā rūpnica mainās. Varbūt tas ir paradoxs, bet man pat ir teicīs: *cilvēki zina, ka mēs daudz ceļam un daudz jaucam nost.* Esmu priežīgs, ka varu nojaut, ko pats esmu uzežis, un kaut ko citu, labāku uzbrūvēt.

- Vai esat pamatlīcienos apmierināts ar to, kā notika rūpniecības privatizācija?

- Lielos vilcienos esmu apmierināts. Protams, detalās neapmierinātās elements ir - vareja izdarīt labāk, citādāk, bet privatizācijā kā process vēl nav pabeigta.

- Ko varat teikt par sadarbības partneriem un akcionāriem Vācijā?

- Līdz astoņdesmitajiem gadiem, kā zināms, mēs bijām *savienības* pakļautības uzņēmums, bija jāmācas strādāt ar Maskavu un jāprot atrast kopēju valodu ar krievu mentalitātes cilvēkiem. Jātiec, ka vāciskā mentalitātē atskirās, lai gan tā varbūt ir latviešiem tuvāka nekā krieviskā, bet katrā ziņā grūtak *zagremojama* un panesama.

- Mums jādzīvo kapitālismā, jādomā kapitalistiski. Kas jums, tāi godram un piederējusām cilvēkam, joprojām jāpārkārto savā domāšanā? Kas tomēr ir grūti pārvarams?

- Es uzskatu, ka daudzos elementos savu domāšanu tā arī nepārkārtoju, jo skolā es gāju padomju sistēmā, augstskolā arī, strādāju arī visu laiku. Šodien šīs vērtības - cilvēka vieta darbā, cilvēku savstarpējās attiecības un attiecības sabiedrību tīrgus apstākļos ir daudz vairāk balstītas uz aprēķinu. Tas moments, ko mēs savulaik uzsverām - cilvēcisko vai dvēse-lisko attiecību nianes tagad joti daudzumā cilvēkiem ir sverīs vai arī tie dzīļi noglabātas. Katrā ziņā par to ir jāstrādā, jo jāstrādā tācu ar mūsu cilvēkiem. Vai mums veiklos labāk, ja es daudz radikālāk būtu ieviesīs riemu bīznesa metodes, kur attiecībās starp cilvēkiem bieži ir prasīgums, emociju un cilvēcisko nianu neievērošana un pat nepieļaušana...

- Varbūt varat minēt kādu piemēru?

Pastāv viedoklis, ka radoši cilvēki ir savādāki, kā ne šīs pasaules. Par šīvārku vienību dzejneici TAMĀRU SKRĪNU tieši tā arī gribas teikt - savādāka, kā ne šīs pasaules.

- Liekas, tev vienmēr ir diezgan līdzsvarot noskanojums. Kā tu to panāc?

- Jā, tā varētu teikt. Pēc indiešu filozofijas ir tā - cilvēki, kuriem ir līdzsvarota daba, kas ir joti mierīgi, pacietīgi, ir ilgdzīvotuši uz šī zemes. Tas nozīmē, ka viņi ir daudzas reizes dzīvojuši, atkal un atkal atgriežušies, lai mācītos vienu un to pašu - mieru, pacietību, pazīmēbu, mīlestību. To varētu novēlēt arī citiem - daudzas reizes atgriezties.

- Kas tevi dzīvē satrauc, uzburina, pozitīvā vai negatīvā nozīmē?

- Man pārmet, ka pie mums joprojām strādā daudz pensionāru, jo Rietumos glūži vienkārši tiek pateikts: ja tev ir pensijas gadi, tad tev jāiet prom. Mēs tomēr cienīsim šo cilvēku pieriedzi, rekināmies ar to, ko viņi ir atdevusi uzņēmumam.

- Ideālas sabiedrības nav. Sociālisms kā iekārta sevi neatnaisojoša, atpakaļceļa nav. Kas jums mūsu kapitālmēdi attīstības posmā liekas pretrunus un varbūt pat sāpis?

- Kapitālmēdi, es gan to sauktu par tīrgus saimniecību un sabiedrību, ir racionalā sistēma, kura cilvēkiem galarezultātā ļaujas sagriezt augstāku labklājības līmeni. Mūsu cilvēkā vel nav šo sistēmu izpratuši un nav atraduši savu vietu, bieži vien neprot pareizi un adekvāti rīkoties jaunajos apstākļos. Ir joti daudz jāmācās, tādēļ es aicinu jaunatni nebaudīties un droši iet mācīties augstskolās, nebaudīties braukt mācīties arī uz ārzemēm. Mūsu akciju sabiedrību uzmanīgi ieguldīt lidzēkļus izglītībai, mēs to darītu vairāk, bet katrā ziņā ir jābūt juridiskam ligumam - tam cilvēkam, kurā mēs ieguldām lidzēkļus, tie ir *jāapētīta*, jābūt stāvgrām garantijam.

- Esat daudz kur pabījis ārzemēs - gandrīz visā pasaule

- Eiropā, Japānā, Amerikā. Reti kurš šajā ziņā ar jums var sacenties. Un tārī ir nopietna pierede, ja gribam dzīvot tā, kā viņi, varbūt pat labāk. Kas jums šķiet varbūt nepieņemams, jo jūsmošanas laiki ari ir pagājuši?

- Braucot pa dažādām valstīm, pirmkārt, ir vēlēšanas ieraudzīt šo tautu, to, ko mēs saucam par identitāti, nacionālās iapatnības, ir interesanti redzēt valsts vai nācījās raksturīgas iezimes. Loti patīkami ir pārbūt, prot sevi attīstīt, saglabāt savas iapatnības. Man bija iespēja apskatīt ari to, ko ir nopostrījusi civilizācija. Ir vieselis pilnības, kuras grūti pār tādam nosaukt, vienkārši - celtīniecības materiālu sakopojums. Bezpersonīkas, bez garā un dvēseles. Un nav starpības, kuru tā es - Amerikā vai Vācijā. Ari šajām valstīs ar tāk augsti attīstītu industriju un dzīves līmeni pastāv neaizgārti cilvēku slāni. Ari Amerikas pilsētās ir nabadzīgo kvartāli. Tie nav iekļauti tūristu apskates objektu sarakstā. Pie mums loti daudzi runā un aicina: saglabāsim savu dabu, saglabāsim to vienreizējo, kas mums ir, lai nebūtu tā, ka Latvija ir bez savas sejas. Es pievienojos, jo zinu, ka civilizācija var arī apdraudēt pasauli.

- Septiņus mēnešus pavadījāt un strādājāt Japānā. Jūsu iespaidi...

- Japāna ir tā valsts, kura radija ekonomisko brīnumu un

- Varbūt ne gluži satrauc - es spēju distancēties, bet vispār mani lielas pārdomas izraisa trūlums, iepāši viriešu trūlums. Manuprāt, mūsu paaudzes virieši ārkārtīgi lepojas ar to. Vīri trūlumu, stublumu uzskata par augstāko sasniegumu. Neesmu nekad teikusi, ka visi tādi ir, bet reizums tas izpaužas. Tas ārkārtīgi ieteiknē visu cilvēku apzīpu, tautas, sabiedrības apzīpu. Tie vārdi, tās domas, ko mēs izsakām, tādā veidā ari atgriežas uz mums, vai nu labā vai slīktā nozīmē, vai vispār nozīmes nav.

***
Vārds man ir iemācījis smieties,
Vārds man ir iemācījis raudāt
Un katrā bēdā pāri liekties.

Vārds bērza lapas pārvērš naudā,
Jo es to grību, es to spēju.
Vārds iesēj zeltu manā tautā.

Ar vārdu kopā gavilēju
Un spoži iedegos kā sārts.
Bijīgi ik vārdu sēju,
Jo katrs vārds ir Dieva vārds.

Nemajau nevajag visu uzrakstīt,
Vien dzirdēt,
Kā rasa no debess krīt.

Un klusī, klusītēm mirdzēt
Dievišķā klusuma vārda,
Kas rotājas manā sīrdī.

Klājās gaisma kārtu kārtām
Un skānu ziedlapas rāisa.
Mēs bieži to neatskārstam:
Kāda pilnskanība ir tukšā gaisā.

Rudenī gaidīju.
Atnāca pavasaris
Un milu svaidīja.

Atnāci tu arī -
Virrietis manā rudenī:
Manas rokas uzziedēja kā ceriņzari.

Raugos dzelmainā ūdenī,
Kur gadu tūkstoši skrien.
Zūdoši ir visi rudenī -
Pavasaris ir viens.

Domājot par veselību

Jau trešo gadu akciju sabiedrības darbiniekiem piedāvājām iespēju apdrošināt veselību. Sajā laikā, šķiet, esam vairāk piedomījuši un izjutuši veselības nozīmi kā pamatlīcieni sekmīgam darbam un pilnvērtīgai dzīvei.

Veselības apdrošināšanas polises darbības pamatnosacījums ir reģistrēšanās pie gāmes ārsta, tā nosūtījumi pie speciālistiem nepieciešamības gadījumos.

Strukturētābū vienībā arodkomitejām izsniegti Rīgas slimokases ligumiestāžu saraksti, kuros norādītas ambulatoriskās, stacionāras, zobārstniecības iestādes un aptiekas gan Valmierā, gan visā Latvijā. Jūsu uzmanībai vēlreiz nelīda papildinformācija par poliūs lietošanu.

I. Apmaksas par medicīniskajiem pakalpojumiem

Par medicīniskajiem pakalpojumiem ārstniecības iestādē, kas nav RSK ligumiestāžu, vai par *RSK ligumiestāžē saņemtām pakalpojumiem, kas nav iekļauti apmaksājamo pakalpojumu sarakstā, apdrošinātā personu* norēķinās skaidrā naudā.

Atdzībā tiek aprekīnāta saskāra ar RSK ligumiestāžu centrālā, un to var saņemt RSK filiālē Valmierā, Cēsu ielā 4

* ienesīdnot pakalpojuma nepieciešamību apliecinōšu medicīniskā izziņu kases aparāta čeku un stingrās uzskates kvītī;

* uzrādot personu apliecinōšu dokumentu un apdrošināšanas politisi.

Medicīnas sabiedrība *ARS* ir konsultatīva maksas poliklīnika, kurā medicīnas pakalpo-

jums var saņemt saskāru ar RSK veselības apdrošināšanas programmas «Sudraba polīse», «Zelta polīse» un «Zelta ekstra polīse» apdrošinātās personas.

RSK apdrošinātām personām tiek apmaksātas ārstu konsultācijas un izmeklējumi, kuri iekļauti savstarpēji saskapotā centrālā. Vai ārsta nozīmētais izmeklējums ir iekļauts ARS un RSK savstarpējā centrālā, iespējams nosakot zvanot pa informatīvo tāfrunu: 7281379.

RSK neapmaksā to ārstu konsultācijas, kurās neparedz apmaksāt RSK veselības apdrošināšanas programmu noteikumi, kā arī šo ārstu nozīmētos izmeklējumus un izrakstītos medikamentus (piem. psihoterapeūta, homeopāts).

Par sapentījumiem pakalpojumiem, kuri nav iekļauti savstarpēji saskapotā centrālā,

apdrošinātā personu norēķinās skaidrā naudā. Atdzībā tiek aprekīnāta saskāra ar RSK ligumiestāžu centrālā, un to var saņemt RSK filiālē augšminētajā kārtībā (piem. kompjūtorgrafiskā izmeklēšana).

Ārstu konsultācijas stacionārā ambulatorājās konsultatīvajās nodalās tiek apmaksātas, ja ir RSK ligumiestāžē ārstnorādījumi uz minētās ārstniecības iestādi.

RSK veselības apdrošināšanas programmas nav iekļauta ārstniecības pakalpojumiem, kas saistīti ar grūtniecības un pēcdzemdību novērošanu un grūtniecības norisi, kurus pī-

Mudite Virza,
ārodkomitejas priekšsēdētāja

nībā apmaksā valsts (1999. gada 12. janvāra «Veselības aprūpes finansēšanas noteikumi» Nr. 13). II. Medikamentu iegāde

RSK veselības apdrošināšanas programmas paredz apmaksāt 50% no medikamentu cenās, kas pereidzēti akūtu un hronisku slimību ārstēšanai, ja ārsts tos izrakstījis uz RSK receptēm un tie iegādāti RSK ligumā.

Gadijumos, kad ārsts medikumentus nav izrakstījis uz RSK receptes, par tiem maksājai pilnu cenu. Atdzībā 50% apmērā Jūs samēs apmaksāt RSK filiālē ienesīdnot:

* ārsta izrakstītu recepti,

* kases aparatā čeku un stingrās uzskaites kvītī.

RSK neapmaksā medikumentus, kuri paredzēti slimību profilaksei.

Vēlos atgādināt, ka darbiniekiem ir iespēja apdrošinātā personu norēķinās skaidrā naudā. Atdzībā tiek aprekīnāta saskāra ar RSK ligumiestāžu centrālā veselības pēc minētām tarifiem, grīcīgoties arī dzīvības apdrošināšanas iestādi.

RSK veselības apdrošināšanas polises darbojas arī kā atlaižu kartes, t.i. nodrošina 5% papildātai medikamentu iegādei Valmierā Cēsu ielā 4.

Par veselības apdrošināšanas poliū

pielietošanas iespējām zinoša darbinēka izsmēlojus skaidrojumu saņemtās zinātās vērtības

nav iekļauta ārstniecības pakalpojumiem, kas saistīti ar grūtniecības un pēcdzemdību novērošanu un grūtniecības norisi, kurus pī-

Labu veselību visiem vēlot

Bērni vecumā grupas:

• 1 līdz 4 gadi,

• 5 līdz 9 gadi,

• 10 līdz 14 gadi.

Dāvanas komplektētas atsevišķi meitenēm un zēniem. Redakcijas adrese: LV - 4201, Valmierā, Cēsu ielā 13. Tālrunis 21264, 288. Reģistrācijas apliecība Nr. 0410° P. 102